An X, nr. 1
Martie 2026
www.toplitera.ro

TopLitera

Primul număr a apărut în august 2016.

REVISTĂ LITERARĂ

Alina PĂDURARIU Angharad FRANDEȘ Denis MURĂRESCU
Gabriel MOLDOVAN Geta LUPOIU Ileana RACOVICEANU Iulia Maria AXENTEA
Lorena-Ştefania BURCSA Maria IUTEȘ Viorica LAZĂR

Biblioteca Municipală “George Sbârcea” Topliţa

Toplitera este revista literară oficială a Bibliotecii Municipale „George Sbârcea” din Topliţa, judeţul Harghita, o instituţie publică enciclopedică, de drept public, care funcţionează sub autoritatea administraţiei locale. Biblioteca, cu personalitate juridică şi autonomie financiară, joacă un rol esenţial în promovarea culturii şi literaturii în regiune, fiind finanţată din bugetul local şi venituri proprii.

Revista **Toplitera** reflectă misiunea bibliotecii de a încuraja creaţia literară contemporană, devenind o platformă deschisă atât pentru autori consacraţi, cât şi pentru talente emergente. În paginile sale, cititorii pot descoperi proză, poezie, eseuri şi articole de critică literară, dar şi interviuri, recenzii de carte şi evenimente literare organizate sub egida bibliotecii.

Cu o viziune modernă şi un angajament faţă de educaţia culturală, Toplitera îmbină valorile tradiţionale ale bibliotecii cu tendinţele actuale, oferind un spaţiu vibrant de exprimare artistică şi un punct de întâlnire pentru comunitatea creativă.

Editor
Viorica Macrina LAZĂR

Asistent Editor
Ligia CĂTINEAN

Design & Tehnoredactare
Vasile MOLDOVAN

TopLitera

An X, nr. 1 - Martie 2026

CUPRINS

interviu

Viorica LAZĂR 03 Zece ani de literatură, pasiune și susținere pentru voci emergente.
Interviu realizat de Gabriel MOLDOVAN.

proza

Angharad FRANDEŞ 05 Nu îl orienta spre Vega
Iulia Maria AXENTEA 06 Fa-ta lu’ bu-ni-ca!
Gabriel MOLDOVAN 07 404: Love Not Found
Ileana RACOVICEANU 09 Santo Domingo del Mar – Claudia
Denis MURĂRESCU 10 Foamea Clovneriei
Alina PĂDURARIU 10 Magia de pe pereți

poezie

Alina PĂDURARIU 11 Rugă fierbinte
Nu mai sunt copil
Dialog
Maria IUTEŞ 12 Cutia de stejar
Cerul
Geta LUPOIU 13 Nunta
Lorena-Ştefania BURCSA 14 De astazi
Regasesc
Lista
*

imagine copertă față & copertă spate © Pexels / pixabay.com

TopLitera este o revistă-cenaclu unde talentul este piatra de căpătâi. Ai talent la scris? Ești pasionat de poezie, proză, eseu? Ești pasionat de operele celor dinaintea ta? Atunci te așteptăm cu drag alături de noi. Nu te pierde în clișee, nici în tipare, scrie în stilul tău. Notează ce vezi. Exprimă-te artistic. Fă-o cu sinceritate. În acest fel îndrăznește în felul tău să aduci visul în realitatea cotidiană. Sau invers. Scrie cu pasiune, cultivă sămânța de frumusețe, nu o lăsa să se piardă în ceața inconștienței. Crezi în tine, tot ce este artistic nu piere.

Interviu cu Viorica Lazăr, redactor-șef al revistei Toplitera

Gabriel MOLDOVAN
Sibiu / SB

Zece ani de literatură, pasiune și susținere pentru voci emergente

În peisajul cultural actual, unde ritmul digitalizării pare să lase în urmă răbdarea pentru lectură, există proiecte care reușesc să sfideze timpul prin perseverență și dragoste pură pentru frumos. Toplitera nu este doar o revistă; este un ecosistem literar născut din dorința de a oferi o voce celor aflați la început de drum și de a crea o punte între tradiție și avangardă.

La împlinirea a zece ani de activitate neîntreruptă, am stat de vorbă cu Viorica Macrina Lazăr, omul a cărui viziune a transformat Toplița într-un punct de reper pe harta literară. Într-un dialog sincer și încărcat de metafore, explorăm parcursul de la prima cafea aniversară până la provocările erei digitale, descoperind că, în final, literatura este „viața însăși".

Vă invităm să parcurgeți o poveste despre curaj editorial, conexiuni umane și magia care se naște atunci când cuvintele întâlnesc privirea potrivită.

I. Deschiderea – începutul poveștii

1. Doamnă Viorica Macrina Lazăr, revista Toplitera împlinește zece ani — un moment cu greutate și emoție. Dacă ați privi înapoi la începuturi, cum a luat naștere acest proiect?

A fost un spațiu al deplinătății, al entuziasmului și al creativității la cele mai înalte cote pentru mine. Inspirația se află lângă noi, trebuie doar să avem ochii deschiși și privirea limpezită. Toate rândurile trimise de colaboratorii noștri par a fi izvorâte din același aluat. Le mulțumesc nespus tuturor celor care au trimis texte și versuri.

2. Ce v-a motivat personal să fondați și să susțineți o revistă literară într-un context cultural atât de schimbător?

Dacă ar fi fost după mine, aș fi înființat și un ziar local. Am simțit că era nevoie de așa ceva. Îmi place să iau inițiativa, dar știu și să îi las pe ceilalți să se desfășoare. Munca cu articolele de presă sau cu cele literare mi se pare a fi un mix de avangardă și ariergardă.

Nu aveam în Toplița un loc de desfășurare pentru talentele literare. Nimeni nu le spunea tinerilor dacă sunt sau nu capabili să creeze ceva. Sau poate mă înșel — poate li se spunea la școală. Dar de ce să existe rupturi între domenii și spații? Dacă ești creativ la școală, lasă lumea să afle și în societate despre tine.

Dar fii cu băgare de seamă ce scrii; nu transforma scrierea într-o platformă pentru a-ți înălța egoul. Acesta devine nociv atunci când cei din jur nu sunt la nivelul tău.

3. Cum era scena literară românească în momentul apariției revistei și ce loc și-a propus Toplitera să ocupe în ea?

Grea întrebare. Era ca orice lucru lăsat și neîngrijit. Câțiva autori, prea puțini, încercau — asemenea ghioceilor — să scoată capul, dar erau înghițiți apoi de groapa tuturor lucrurilor uitate. Literatura nu trebuie să ajungă la lada de gunoi, căci dacă se întâmplă asta, să știți că acolo suntem și noi, laolaltă cu ea.

II. De la idee la identitate

4. Cum s-a construit identitatea revistei de-a lungul anilor? Ce credeți că o face recognoscibilă în peisajul cultural actual?

Un lucru e sigur: am creat un cadru de exprimare. Dar lucrurile nu se rezolvă prin control. Neavând un colectiv fix de autori, aș putea compara revista cu valurile încununate de spuma mării. Nu există o direcție anume — postmodernă, modernă sau clasică. Dar avem câte ceva din fiecare. Ideea de a uni vizualul cu literarul, dar mai ales cu creația proaspătă, ca un măr copt, este imaginea care îmi vine acum în minte legată de existența și continuitatea revistei.

5. Ați menținut de-a lungul timpului o direcție clară sau revista s-a transformat organic, odată cu autorii și cititorii ei?

Cred că ne transformăm, dar acest lucru vine încet. Mai degrabă am creat conexiunile umane necesare care să ne schimbe în mai bine, care să reverse asupra noastră mai multă știință și talent. Literatura e viața însăși.

6. Care au fost momentele de cotitură sau deciziile dificile care v-au modelat parcursul editorial?

Dacă ar fi să ne imaginăm vizual parcursul revistei, metaforic vorbind, ar fi o pictură abstractă cu noduri din toate materialele, cu litere aranjate și răsturnate, desfășurate. De la niște noduri sănătoase — care sunt chiar momentele de cotitură — la franjuri și țesături regulate, înfiorate sau înflorite, totul pare a fi construit o textură proprie, trainică și, totodată, inefabilă.

Nu avem pretenția ca revista noastră să ajungă unul dintre titlurile de referință din țară, căci ne cunoaștem bine marginea. În plus, nici cele mai mari reviste din țară aproape că nu mai interesează multă lume bombardată de tot felul de informații. Unde sunt oamenii avizi de lectură? Vrem să iasă la lumină și să spună: da!

III. Rolul redactorului-șef – între pasiune și rigoare

7. Ce înseamnă, în viziunea dumneavoastră, să fii redactor-șef al unei reviste literare?

Cred că, în mai mare măsură, ar trebui să răspundă la această întrebare editorii de la reviste mari. Eu fac ceva natural: fac anunțul, adun materialele, fac selecția. Nu e nici prea greu, nici prea mult. La editarea grafică ar merita să învăț mai mult, dar sunt conștientă că nu le pot face pe toate. Mai este și munca din culise: studiul, cursurile, eventual taberele de creație — totul după posibilități.

8. Cum reușiți să îmbinați rigoarea editorială cu sensibilitatea față de texte și autori?

Autorii sunt, de regulă, persoane foarte empatice; eu sunt în rol de facilitator. Ochiul fiecăruia e pe măsura conștiinței sale. Îmi place să observ și să încurajez autorii, în speranța că vor da ce e mai bun din ei. Există un fond uman care stă neexplorat și, oricâte probleme sau oricât de mult bine s-ar găsi în jur, acel fond rodește. Pare să semene cu un miceliu, dacă ar fi să îl numim așa.

9. Ați putea descrie, din culisele redacției, cum se naște un număr al revistei – de la idee la publicare?

Nu e nimic greu. Ar fi și mai ușor dacă am fi în contact mai direct prin rețele. De aceea am făcut și un site: autorul își face cont pe www.toplitera.ro, intră la secțiunea la care dorește să urce textul și postează. Avem și filtru, bineînțeles; nu vrem să ne strice cineva meniul cu vreun „virus". Urcat pe site, poemul sau textul poate fi trimis printr-un link, individual, oricui. Așa suntem și noi în pas cu vremurile.

10. Există o filosofie editorială care ghidează Toplitera? Dacă da, cum s-ar rezuma în câteva cuvinte?

Cu siguranță există. Dar dacă aș exprima-o direct, și-ar pierde din frumusețe. Prefer să las acest lucru la aprecierea cititorilor. Aproape fiecare vede altfel. Înainte să decidem, împreună cu colegele de la bibliotecă,

>

numele Toplitera, am vrut să îi spunem „Trifoi cu 3 foi”. Voiam să ducă cu gândul la norocul simplității, al ordinarului, la banalitatea cotidianului. Voiam să fie ceva ce ne leagă de meleagurile Topliței, așa că am mers pe mai multe titluri alternative. Nu am dorit să aducem în plus „floricele”, pentru că aveam destule. Literatura este o formă de autofocalizare, iar acest element este central și pentru revista Toplitera.

IV. Oameni, texte, întâlniri

11. Au existat colaborări care v-au marcat în mod special de-a lungul acestor ani?

Da, am avut câteva experiențe în cadrul colaborărilor prin proiecte: cu Florin Iaru, cu Cosmin Perța, cu Andrei Dósa etc. Și oamenii care au participat la tabere au adus cu ei multă energie literară, dacă am putea să îi spunem așa. Când te afli în zone marginale, crezi că ești mic și prost sau, invers, necomparându-te cu nimeni, crezi că ești muma geniilor. Ei bine, în cadrul schimburilor de impresii și de comentarii pe texte, mi-am schimbat mult percepția despre multe lucruri. E mult, e puțin? Din fericire, Uniunea Europeană face tot ce poate ca, prin proiecte de tip Erasmus (și nu numai), să contribuie la schimbul de idei, prin mobilități, prin infuzia de idei, prin evidențierea specificităților și tradițiilor ca fiind punți de legătură între oameni.

12. Ce tip de autor vă atrage cel mai mult: cel deja consacrat sau tânărul aflat la început de drum?

Citesc și savurez mai mult literatura contemporană, deoarece mă face să mă simt o persoană reală, mă regăsesc în ea. De când citesc contemporani, mi se întâmplă să iau o carte a unui scriitor din alte vremuri în mână, și acesta mi se pare că recâștigă din forță. Uneori mi se pare atât de recognoscibil totul încât mă uit dacă mai trăiește autorul și nu de puține ori am fost uimită să văd că autorul a trăit în altă epocă. Cititorul este cel care readuce la viață și reinterpretează valoarea textului, după mine.

13. Ați putea împărtăși o amintire sau o întâmplare din culisele revistei care v-a rămas în suflet?

Au fost foarte multe momente speciale trăite alături de autorii care au contribuit per total la revistă. Dar unul dintre cele mai frumoase a fost atunci când am avut primul număr al revistei și am sărbătorit cu o cafea, la o masă pe terasa Restaurantului Siesta (din centrul Topliței), alături de poetul Nicolae Băciuț, care era încântat și el. Am simțit că a meritat tot efortul. De felul meu nu prea mă avânt să îmi arăt fericirea; de obicei mă reține ceva. Dar atunci nu s-a pus problema așa! Atunci ne-am bucurat, și eu, și dl. Băciuț, de o clipă memorabilă. Doar pasionații de literatură pot înțelege cum e bucuria asta.

14. Care este articolul, interviul sau textul literar pe care îl considerați emblematic pentru Toplitera?

Au fost câteva texte foarte îndrăznețe. Dar emblematice mi se par poeziile pe care ni le-au trimis Cosmin Perța, Andrei Dósa și Andrei Zbârnea în toamna anului 2024. Nu intru în detalii, pot să spun doar că mi s-au părut răvășitoare.

V. Revista și publicul ei

15. Cum a evoluat publicul revistei în acest deceniu? Ați observat o schimbare în modul în care oamenii se raportează la literatură?

Nu am făcut un sondaj, trebuie să recunosc. Și nu ar fi rău. Probabil nici nu vom putea afla prea multe despre cititorii revistei. Am pus aproape fiecare număr pe platforma online și știu că au fost mii de vizualizări. Dar revistei tipărite pe hârtie nu i-a fost alocat un tiraj mare. De câte ori a fost posibil am oferit-o la evenimente, la instituții, la cluburile și concursurile de lectură. Nu am fost „asaltați” de admiratori, deși poate că autorii ar fi meritat. Când știi că faci ceva bun, nu te lași impresionat de ignoranți și neștiutori, mergi înainte. Cândva cineva va aprecia munca ta.

16. Ce rol credeți că mai are astăzi o revistă literară într-o lume digitalizată și grăbită?

Rolul unei reviste e cel pe care îl are literatura în general: să oprească timpul sau să îl facă să curgă mai încet. Să aducă aminte oamenilor că literatura este ea însăși o minune din cele făcute pe pământ de oameni. De semeni ca și noi. Oricâtă energie s-ar descoperi în tot ce există pe lumea asta, dacă tot e la modă să vorbim de „energie”, nicăieri nu este mai multă ca în cuvinte.

17. Cum reușiți să păstrați un echilibru între tradiție și deschiderea spre forme literare noi sau experimentale?

Operăm mai mult cu fragmentarismul. Dar sub aspectul conținutului, trebuie să recunoaștem că am lucrat cu „materialul clientului”. Am „croit” din ce am avut. În numerele de până acum se poate vedea o față a lumii de astăzi.

VI. Aniversarea si bilantul

18. Ce înseamnă, personal și profesional, o ediție aniversară de 10 ani?

Înseamnă 10 ani de tatonare a spațiilor literare. Ne-am apropiat, ne-am distanțat, dar am rămas conectați cu toții. Toți autorii care au trimis texte au tras de „hățurile” unui cal sălbatic, foarte nărăvaș. Cu aceste pagini ale revistei am domolit puțin din înstrăinarea, neputința, neîncrederea, lipsa de sens și am exersat împreună arta de a trăi.

19. Dacă ar fi să caracterizați revista Toplitera în trei cuvinte, care ar fi acelea?

Dacă este pentru boală, să fie descântec. Dacă este pentru incluziune, să fie vârtecuș. Dacă este pentru orice, să fie deschidere.

20. Privind în urmă, ce considerați că a fost cea mai mare realizare a revistei?

Cursurile de scriere creativă pe care le-am organizat pe fundal. Prin aceste cursuri ne-am dat încredere pentru a merge mai departe; prin intermediul lor am cunoscut autori, viziuni, și cu acelea am progresat. Mulțumiri Secretariatului General al Guvernului și Ministerului Culturii că ne-au oferit ocazia, prin finanțarea câtorva proiecte, să ne putem continua misiunea.

21. Există un moment în care v-ați spus „Da, tot efortul a meritat”?

Chiar din ziua când a apărut revista, 31 august 2026. Ziua Limbii noastre, sursa tuturor jocurilor noastre de cuvinte.

VII. Viitorul revistei și al literaturii

22. Cum vedeți Toplitera peste alți zece ani?

Aș vrea să fie o efervescență pe site-ul toplitera.ro. Textele cele mai votate să apară în revistă. Pentru aceasta avem nevoie de colaboratori consecvenți, cointeresați. Dar ce nu știu este dacă se va citi mai mult. Scăderea interesului pentru citit este o problemă a întregii societăți, în cadrul căreia cele mai afectate sunt editurile, revistele, librăriile și bibliotecile. De fapt, cred că e o problemă de credibilitate a surselor. Sub aspect personal, știu însă că autorii cu care am colaborat până acum vor continua să fie alături de mine.

23. Ce direcții noi vă doriți să explorați: digitalizare, colaborări internaționale, formate hibride?

Da, digitizare, cu siguranță. Sper să facem față în domeniul acesta, pare extrem de vast. Colaborare internațională, sigur. Deși nu prea ne-am obișnuit cu engleza prin paginile noastre. Cât despre formă, sinceră să fiu, nu contează, conexiunea să existe.

24. Ce sfat ați oferi tinerilor scriitori care visează să publice pentru prima dată?

Să încerce, să învețe, să lucreze cât mai mult cu sine și cu textul. Să nu se descurajeze, să își amintească mereu că cel mai mare merit al omului este acela că poate să evolueze.

25. Și, în final, un mesaj pentru cititorii Toplitera, cei care au fost alături de dumneavoastră în acești zece ani.

Mulțumesc pentru fiecare cuvânt, mulțumesc chiar și pentru spațiul de reflecție dintre cuvinte.

VIII. Epilog

26. Dacă revista ar fi o persoană, cum ați descrie-o astăzi?

Cineva nenăscut, care abia așteaptă să se nască. Zâmbesc…

27. Ce v-ar plăcea ca cititorii să simtă atunci când răsfoiesc ediția aniversară?

Având în vedere că am vorbit deja destul de mult mai sus și poate că, pe alocuri, m-am și încrezut, aș vrea ca cititorii să aibă în minte tot ceea ce îi face fericiți. Să încerce, în mod imaginar, să pună acel „tot” într-un bol, să amestece, să scuture și să caute răspuns la următoarea întrebare: cum să fiu fericit? Probabil că vor extrage câte ceva de acolo, dar cu siguranță vor accepta să ia din acel bol imaginar doar puțin câte puțin.

Cu o viziune ancorată în credința că literatura este „viața însăși”, Viorica Macrina Lazăr este fondatoarea și redactorul-șef al revistei Toplitera. De peste un deceniu, domnia sa acționează ca un veritabil „facilitator de frumos”, transformând spațiul editorial într-un refugiu pentru vocile emergente și un punct de întâlnire pentru scriitorii consacrați.fiecare gest, întrebare sau ezitare.

Nu îl orienta spre Vega

Angharad FRANDEȘ

Sibiu / SB

În fiecare seară se retrăgea în liniștea cabinei lui. Nu era o cabină, ci doar o rulotă veche parcată undeva la marginea deșertului. Celebrul Roswell, New Mexico. Toți veneau aici în pelerinaj modern, înaripați de gândul că, probabil, posibil, cu puțin noroc și multă perseverență, ET le va vorbi și lor. În mijlocul întinderii de pământ arid, micuțele rulote ruginite de timp și bătute de soare păreau a fi mai dese decât cactușii. Oamenii își improvizaseră adăposturi, locuințe rudimentare din resturi de civilizație. Un peisaj dezolant: tăcerea Cosmosului devenea aici un strigăt de deznădejde - copleșitoarea absență a unui răspuns.

Gren privea stelele în fiecare noapte îndepărtându-se de el, rotindu-se deasupra lui într-un dans etern. Se întinsese cu brațele sub cap pe acoperișul rulotei, cu o bere lângă el. Tabla încă mai păstra căldura zilei.

Pierdut în gânduri și stele, medita. Ciudat cum un profesor de astronomie ajunsese să își lase postul călduț la un liceu de suburbie pentru a-și urma nebunia. La început nu fusese singur: îl sprijinise colegul lui, profesor de fizică. Împreună au construit aparatura necesară, un sistem de radioemisie rudimentar, pe care l-au elaborat și rafinat în varianta actuală. Au avut un oarecare succes inițial, intrând în legătură cu stația interorbitală Hyperion II. Apoi au apărut Men în Black, iar colegul lui a devenit tată, atenția lui îndreptându-se asupra familiei. Faptul că a rămas singur nu l-a dezamăgit, însă pasiunea lui a devenit obsesie. Patima ce l-a făcut să renunțe la siguranță și la iubita lui mult prea convențională l-a făcut să se retragă în deșert, în fiecare noapte, înfrigurat, cu căștile pe urechi, scanând după frecvențe extraterestre.

Sunetul se auzea pe toate longitudinile și latitudinile pământului. Uneori dura câteva secunde, un șuier ascuțit, alteori mugea minute în șir, creând panică.

Conspiraționiștii emiteau teorii de tot felul: de la ultrareligioși care amenințau cu venirea Apocalipsei și judecata Domnului, până la facțiunea care era convinsă că este un proiect militar ultrasecret.

Apoi au apărut luminile. Flash-uri aprindeau cerul ziua și noaptea. Întâi aleatoriu, fără vreun ritm anume. În timp, s-a observat o ciclicitate, un pattern după care aveau loc evenimentele. Viața pe pământ devenise stranie. Din ce în ce mai mulți ochi se ridicau curioși spre Cosmos. Tot mai des soarele era eclipsat de flash-uri verzi și roșii ce brăzdau cerul ca niște răni. Uneori veneau în serii, alteori solitare și aproape stinghere.

Sunete stranii, ca niște Trâmbițe ale Ierihonului, se auzeau tot mai des în diferite locuri ale planetei.

Cineva publicase pe un forum underground documente despre care pretindea că ar fi fost scurse: spectograme, coduri, scheme tehnice prea detaliate și complexe pentru a fi inventate, transcrieri. Peste doar trei ore, mesajele de pe forum au dispărut fără urmă de pe servere, ca și când n-ar fi existat niciodată. Orice observație era împărtășită de amatori prin canale criptate, canale radio și YT. Sute de teorii se vehiculau pe forumuri. Observatoarele oficiale și instituțiile guvernamentale păstrau tăcerea.

Într-un sfârșit, Casa Albă a emis un mesaj către public, cerând americanilor să își păstreze calmul și să nu dea crezare zvonurilor. Efortul coordonat al guvernelor de a păstra publicul în întuneric, de a restricționa datele și de a nega evenimentele devenea tot mai clar. Tăcerea autorităților devenise o confirmare. Omenirea se afla în fața unui eveniment monumental.

Platformele media au explodat cu filmulețele unor fenomene ciudate pe cer. În aceeași zi, site-ul NASA a devenit offline sub pretextul mentenanței. Totodată, au dispărut thread-uri întregi ce discutau posibilitatea unui contact.

Woosh - cu colțul ochiului, Gren prinse o stea căzătoare. Cerul se înroși, munții din jur se cutremurară de o bubuitură asurzitoare. Meteoritul trebuie să fi căzut foarte aproape. Liniștea de după contact era deplină, doar greierii continuau să țârâie. Deșertul era suspect de tăcut; calmul acela avea greutatea unei așteptări.

Gren alerga într-un suflet spre locul impactului. Pământul era pârjolit în jurul craterului din care se ridicau fum gros și aburi de gaz albăstrui. Printre rămășițele de piatră sfărâmată și sticloasă, zări sclipind ceva roșu, intermitent. Îndreptă lanterna spre sursa lui. Curios, coborî în crater, ferindu-se să nu calce pe pietrele incandescente. Aerul mirosea a ozon și cupru ars; atmosfera era plină de electricitate statică.

În noaptea aceea, Gren a postat pentru prima dată după ani pe un forum underground. A folosit un cont nou. A descris doar forma. Doar atât. Nu erau constelații cunoscute. Dar erau corecte.

A fugit spre rulotă și s-a întors cu vechiul său atlas stelar. Când a suprapus mental traseele labirintului peste hărțile cerului, i s-a uscat gura. Labirintul gravat pe

>

suprafața lui nu era decorativ. Gren și-a dat seama abia a doua zi, când soarele a coborât suficient încât umbrele să se miște. Liniile se rearanjau lent, ca un cer care își schimbă stelele. Configurația liniilor părea să se miște atunci când era privit din unghiuri diferite, iar umbrele serii îl transformau într-o hartă stelară imposibilă.

Dodecaedrul, perfect geometric, nu părea afectat de impactul meteorului. Nicio zgârietură. Nicio urmă de ardere. Gren îl ridică din nisipul vitrificat. Răspunsul a apărut în mai puțin de un minut:

— Nu îl orienta spre Vega.

Gren s-a întors încet spre cer. Vega strălucea exact deasupra craterului. A doua zi s-a trezit cu impresia că cineva îi mutase cerul. Stelele erau la locul lor, dar nu mai aveau sens. Orice încercare de a fotografia obiectul misterios a eșuat. Mai mult decât o pată albicioasă nu a reușit nicio cameră digitală sau analogică să redea.

* * *

— Nu spre Vega.

Vocea venea din spatele rulotei. Un bărbat în vârstă, cu haine prea curate pentru deșert, stătea lângă crater cu mâinile la spate. Nu privea cerul. Privea nisipul.

— Am fost profesor de astronomie, a spus Gren.

— Știu, a răspuns bărbatul. Și eu am fost.

A privit obiectul fără să-l atingă.

— Dacă îl aliniez cu Vega, a spus Gren, ce se întâmplă? Bărbatul a zâmbit pentru prima dată.

— Nu ce se întâmplă. Ce se termină.

Deșertul era rece. Vântul șterse urmele pașilor, ca și cum nimeni nu ar fi fost vreodată acolo. Gren a ridicat dodecaedrul cu mâinile tremurânde. Labirintul pulsa slab, ca un animal adormit. Când muchia superioară s-a aliniat cu Vega, labirintul a înghețat.

— Cine ești?

— Sunt custodele. Un custode al cerului… care nu-l mai poate privi. Nu mai văd stelele, nu mai înțeleg constelațiile, nu mai simt galaxiile. Am avut și eu artefactul, prin anii ’70. Mare greșeală. M-au chemat în miez de noapte aici, la o oră când nimeni nu mai nota nimic în registre. Mi s-a spus să caut un obiect, o rocă. Mi s-a spus că e un test.

— Spui că protejezi, a zis Gren. Pe cine?

— Pe tine. Pe ei. Pe ce mai rămâne după.

— De ce Vega?

Custodele a închis ochii.

— Pentru că Vega nu arată unde suntem. Arată ce suntem.

Gren a orientat obiectul cu o fracțiune de grad spre Vega. Custodele a tresărit pentru prima dată. Cerul a devenit brusc prea aproape. Gren a înțeles atunci adevărul: dodecaedrul nu trimitea un mesaj, cerea un răspuns.

Custodele a făcut un pas înapoi.

— Dacă răspunzi…

— …ne vor auzi, a completat Gren.

— Nu. Ne vom auzi pe noi înșine.

Gren a zâmbit slab.

— Atunci e timpul.

A ridicat obiectul spre Vega. Vântul s-a oprit. Labirintul s-a fixat într-o formă perfect simetrică. Pentru o fracțiune de secundă, cerul nu a mai fost cer. A văzut orașe sub un soare alb. A văzut tăcere. A văzut războaie, foamete, deznădejde. A simțit lacrimile a milioane de mame. A auzit strigătul a milioane de victime.

A lăsat obiectul să cadă în nisip. Mesajul de pe forum dispăruse. Gren a rămas lângă crater până la răsărit. Acum, dodecaedrul era rece, inert. Labirintul se aliniase și devenise o singură linie dreaptă.

Custodele zâmbi, probabil singurul zâmbet sincer din ultimii ani.

— Acum că ai văzut, ce vei face? Acum că știi, ce poți face? Același răspuns pe care l-am dat și eu în acel moment. Ai văzut viitorul, trecutul și prezentul. Ne-ai văzut prin ochii noștri și prin ochii lor. Meritățm oare alt început? În sinea ta, crezi oare că poți schimba ceva din scurgerea timpului?

Angharad FRANDEȘ propune o proză sci-fi cerebrală, în care misterul stelar servește drept oglindă pentru rănile și aspirațiile umanității. Prin textul „Nu îl orienta spre Vega”, autoarea explorează obsesia cunoașterii și povara adevărului, construind o punte între rigoarea astronomiei și fiorul metafizic. Stilul său este caracterizat de o imagistică puternică - de la deșertul vitrificat sub flash-uri verzi, la artefacte geometrice care pulsează ca niște organisme vii. Pentru Angharad FRANDEȘ, cosmosul nu este doar un spațiu de explorat, ci un judecător mut care ne obligă să ne auzim pe noi înșine, transformând literatura de anticipație într-o tulburătoare interogație despre viitorul și meritul speciei umane.

Fa-ta lu’ bu-ni-ca!

Iulia Maria AXENTEA
Sibiu / SB

Am parcat, ca de obicei, mașina în fața casei și, până să cobor din ea, am auzit vocea bunicii mele, în timp ce îmi deschidea poarta:

— Fa-ta lu’ bu-ni-ca!

— Și-a lu’ bu-ni-cu! — m-am grăbit eu să-i răspund.

Urma apoi râsul ei unic, îmbrățișarea și pupicul pe care i-l ofer pe fruntea încreștită de ani, dar care mereu miroase a cremă „scumpă”.

Da, am ajuns să o sărut eu pe frunte, pe bunica mea, care pare tot mai mică în comparație cu mine.

— Hai la mama! Ți-am făcut cald în bucătărie, că știam că vii. Bem o cafeluță? — a spus, în timp ce deja pornise filtrul de cafea. — Mai am două țigări. Una tu, una eu.

Așa începeau aproape toate întâlnirile noastre.

Am simțit dintotdeauna că bunica nu îmi e doar bunică, ci prietenă, confidentă, „my partner in crime”. Nu mă întreabă niciodată ce fac, cu cine, când sau unde merg, pe ce cheltui banii, ce gătesc sau ce fac în timpul liber. Nu îmi amintesc să mă fi certat vreodată sau să-mi fi spus „nu” la vreo rugăminte. Singura întrebare pe care mi-o adresează atunci când ne vedem este:

— Ești fericită?

Știe că nu o mint. De ce aș minți o persoană care nu m-a judecat nici măcar o singură dată în viață? Care mi-a fost alături necondiționat și care m-a pus mai presus de orice?

Când mă întreabă asta, creierul meu automat caută în toate sertărașele motive de bucurie, ca să-i pot răspunde în cel mai sincer mod:

— Da, bunică, sunt fericită.

Astfel am învățat că mereu avem motive de fericire. Trebuie doar să ne oprim o secundă și să le conștientizăm.

-Atâta vreau să știu. În rest, fă ce vrei tu, fata mamii.

Am urcat apoi sus, în casă, în camera ei cu aromă de măr copt și portocale. Am găsit, ca de obicei, televizorul pornit pe canalul de muzică populară, cu volumul ridicat. În șemineu trosneau lemne uscate. M-am așezat la picioarele patului, plin de perne de toate formele și culorile, iar bunica s-a așezat la locul ei, cu fața spre televizor. Începea ritualul nostru.

De când eram bebeluș, bunica mă legăna, în timp ce mă scărpina ușor pe spate și pe picioare. Nu mai putea acum să mă legene, dar scărpinatul a rămas. Când îi simt mâinile aspre, dar blânde, pe pielea mea, se dau la o parte toate grijile, apăsările, responsabilitățile, neputințele, oboseala.

Dispar. Puf!

Am închis ochii și „fetița” din mine gângurea din nou, zâmbitoare. Am ațipit câteva minute, apoi m-am trezit mai odihnită decât aș fi fost după zece ore de somn.

Bunica s-a ridicat din pat, a deschis sertarul de la mobilă și mi-a spus senină:

— Iulia, uite, aici, sub cutia asta, sunt banii. În caz că mor, să știți de ei. Și să nu uiți să scoți apa din centrală dacă nu vii să stai aici peste iarnă. Ar fi păcat să înghețe și să se spargă țevile. Și te rog doar să nu lași buruienile să crească prin curte. Dacă mai pui flori, bine; dacă nu, aia e. Dar să nu mai crească printre plăcile de ciment buruieni, ca atunci când am fost plecați în Spania. Îți aduci aminte că ajungeau până la streașina casei?

Înțelegeam grija ei, a muncit și a plătit de doua ori căsuța noastră. A depășit greutăți de tot felul pentru ca noi să moștenim leagănul copilăriei noastre, fără să se plângă vreodată de soarta ei.

Cu alte cuvinte, îmi spunea că îmi lasă drept cadou- viața ei, timpul și efortul ei pe acest pământ.

M-am uitat la ea și am râs nervos, mustrând-o pentru că a adus din senin în discuție „moartea”. De ce s-ar fi gândit la așa ceva?! În mintea mea, bunica trebuie să trăiască veșnic. Nu m-am oprit niciodată să mă gândesc la un scenariu în care ea nu mai era. Mai ales pentru că era vorba despre BUNICA- o femeie puternică, plină de energie care la 81 de ani încă merge pe bicicletă, își vopsește regulat părul, are unghiile mereu roșii, o colecție de creme anti-îmbătrânire în baie și pachetul de țigări pe masă. Refuzam un astfel de scenariu!

Când vizita a ajuns la final, m-a condus, ca de obicei, la poartă. Am sărutat-o din nou pe frunte și i-am spus că o iubesc. Am rămas câteva secunde în îmbrățișare, mai multe decât de obicei.

A așteptat până am întors mașina:

— Mergi cu Dumnezeu în brațe! Te iubesc! — așa îmi spune mereu, apoi așteaptă fie ploaie, fie vânt sau viscol, până când mașina dispare complet de pe stradă.

În timp ce mă îndepărtam și o vedeam încă în oglinda retrovizoare, am simțit un nod în gât, în stomac, în suflet. Am realizat că mă pregătește pentru inevitabil, că mă vrea puternică, cu picioarele pe pământ, conștientă. Bunica mea nu a putut niciodată să plângă, dar eu …

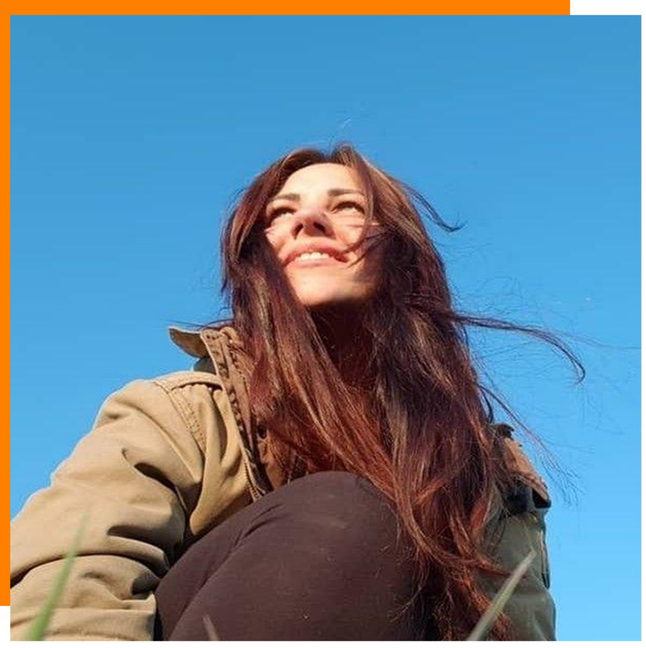
Ce durere! Doamne, ce durere am simțit!

Realitatea m-a lovit direct în moalele capului. De fapt, nu pe mine, ci pe fetița aceea mică, a cărei bunică îi este veșnic refugiu, vindecare, casă și acasă.

Sper, mă rog, să o găsesc în fața porții mulți, mulți ani de acum înainte. Sper să aud acel „Fa-ta lu’ bu-ni-ca!” până când fetița va crește suficient de mare încât să poată smulge toată iarba rea din curte, până când va putea să țină singură pereții casei calzi și florile îngrijite.

Iulia Axentea propune o proză a proximității sufletești, în care detaliul cotidian - aroma de măr copt, mâinile aspre sau unghiile mereu roșii - devine poartă către un univers al siguranței absolute.

Prin textul „Fa-ta lu’ bu-ni-ca!”, autoarea explorează fragilitatea și forța transmise prin legătura de sânge, radiografiind momentul dureros în care rolurile se inversează și „fetița” trebuie să învețe să susțină, la rândul ei, pereții casei. Scrisul Iuliei Axentea este un exercițiu de recunoștință, o încercare reușită de a imortaliza în cuvinte „leagănul copilăriei” și de a transforma teama de inevitabil într-o promisiune de continuitate.

404: Love Not Found

Gabriel MOLDOVAN
Sibiu / SB

PROZA

Aerul din camera lui Costi miroase a șosete purtate și a spray de corp ieftin, un amestec care mă face mereu să vreau să deschid fereastra, deși afară e un martie tăios. Stau pe marginea patului lui nefăcut, cu spatele drept, verificând mental lista pentru weekend. Cabana e rezervată. Lemnele sunt plătite. Transportul e organizat în două mașini, pentru că știu exact cine cu cine nu vrea să stea înghesuit pe bancheta din spate timp de trei ore.

Costi, în schimb, e întins pe covor și încearcă să jongleze cu trei portocale. Una îi cade constant pe față, dar el râde de fiecare dată de parcă e cea mai bună glumă din lume. Are 19 ani împliniți acum o lună, dar uneori am impresia că s-a oprit pe la doisprezece.

– Mihai, chilleaza-te! îmi strigă el, în timp ce o portocală îi lovește pieptul. E ziua Ioanei! O să fie munte, o să fie muzică, o să fie haos. De ce scrii în tabelul ăla de parcă plănuiești invazia unei țări mici?

Îmi potrivesc ochelarii pe nas și nu ridic privirea din agendă.

– Nu sunt ne-chill, Costi. Sunt concentrat. Avem douăsprezece persoane, trei mașini, o cabană la cota 1200 și un buget care nu permite erori. Dacă nu calculăm exact consumul de lemne și rația de mâncare, sâmbătă seară o să dârdâim în jurul unei conserve de fasole.

– Omule! De ce trebuie să transformi totul într-un laborator la mate?

Îmi potrivesc ochelarii pe nas. El nu înțelege. Pentru mine, ordinea este singura formă de respect. Și mai ales când vine vorba de Ioana, respectul trebuie să fie absolut. Ea nu e genul care să aprecieze improvizarea. Ea e fină, e ca un manuscris vechi pe care trebuie să-l atingi cu mănuși de bumbac.

– Cineva trebuie să fie adultul din cameră, îi răspund sec, bifând „Sare de drum” pe listă.

Simt un fior de iritare, dar îl ignor. Mintea mea nu e la sarea de drum. E în cu totul altă parte. E la cadoul care stă ascuns acasă, într-o cutie de carton mat, legată cu o panglică de mătase gri-șobolan, exact nuanța care îi scoate ei în evidență ochii.

Am petrecut trei săptămâni cercetând. Nu puteam să-i iau ceva banal. Un parfum e prea invaziv, o carte e prea riscantă dacă a citit-o deja, bijuteriile sunt prea directe. Așa că am ales sarea de baie. Dar nu orice sare. Am găsit un artizan care amestecă sarea de Epsom cu uleiuri esențiale pure și flori de lavandă uscate manual.

E un cadou care cere intimitate. Cere timp. Cere ca ea să fie singură, într-o cameră plină de aburi, unde garda ei coboară.

Mi-am imaginat scena de atâtea ori încât a devenit o amintire falsă, dar vie. O văd pe Ioana, după agitația petrecerii, retrăgându-se în baia de la etajul cabanei. Știu că acea baie are o cadă veche, din fontă, cu picioare în formă de gheare de leu. O văd cum își desface părul castaniu, lăsându-l să cadă pe umerii ei de Albă ca Zăpada. Cum aburii calzi îi îmbracă pielea. O văd turnând sarea în apă, particulele mov dizolvându-se încet, eliberând parfumul ăla greu, de câmpie sub asfințit.

Și apoi, pe fundul săculețului de pânză, va găsi biletul. L-am scris cu un stilou cu peniță de aur, pe hârtie pergament, protejată de o folie transparentă, subțire ca bariera dintre sufletele noastre.

“Ioana, îmi place foarte mult de tine. Te iubesc.”

Fără înfloriturі. Fără metafore ieftine. E simplu. E direct. Doar adevărul brut, livrat într-un moment de maximă vulnerabilitate. E tot ce n-am avut curajul să-i spun în ultimii doi ani, în timp ce îi explicam probleme la matematică sau o ajutam să-și care proiectele la geografie.

Când va citi acele cuvinte, goală și vulnerabilă în apa caldă, va înțelege că eu sunt cel care îi oferă liniștea de care are nevoie. Nu Costi, cu glumele lui zgomotoase. Nu restul găștii, care o văd doar ca pe „fata drăguță de la 12 B".

* * *

Zilele trec ca într-un vis febril. Ajungem la munte. Aerul e rece, mirosind a cetină și a fum de la coșurile vecine. Ioana e ca un soare. Poartă un hanorac galben care o face să pară un bulgăre de lumină în mijlocul pădurii cenușii.

Costi e sufletul petrecerii, bineînțeles. Aleargă prin zăpadă, dă drumul la muzică prea tare, varsă sucul pe masă și cere iertare cu un rânjet atât de sincer încât nimeni nu se poate supăra pe el. Eu stau mai în spate. Verific focul. Verific mâncarea.

Ma uit la ceas. 23:59. Sincronizarea e perfecta. Și, când toată lumea e ocupată să atace tortul, îi întind pachetul meu.

– La mulți ani, Ioana. E ceva mic, pentru când vrei să te relaxezi.

Pachetul e greu, solid. Ea îl ia și ochii i se luminează.

– Mulțumesc, Mihai. Ești mereu atât de... calculat. Chiar aveam nevoie de ceva care să mă ajute să mă deconectez.

A pus cadoul pe bufetul de lemn și m-a îmbrățișat. Am simțit mirosul de ambră al parfumului ei și mi s-a tăiat respirația.

Îmi imaginez momentul băii. Aștept.

Sâmbăta a trecut într-o nebunie de zăpadă și gălăgie. Costi a reușit să dărâme un morman de lemne, să piardă o mănușă și să convingă pe toată lumea să joace „Adevăr sau Provocare" până la trei dimineața. Eu am stat mai retras, alimentând focul din șemineu cu o precizie de fochist pe Titanic.

Am văzut-o pe Ioana urcând la etaj pe la ora patru. Avea săculețul meu în mână. Inima mi-a sărit o bătaie. Am stat treaz, ascultând zgomotul țevilor vechi de apă. Am auzit robinetul curgând. Am vizualizat totul: aburul, apa, lavanda... biletul.

Duminică dimineața, la micul dejun, am căutat-o cu privirea. Mă așteptam la o schimbare. O privire complice, o mână pusă pe umărul meu, un „Mihai, trebuie să vorbim". Dar Ioana mânca liniștită o felie de pâine cu dulceață și discuta cu restul fetelor despre testul la biologie de luni.

Niciun semn. Nicio undă de șoc. „E discretă", mi-am explicat. „Vrea să găsească momentul potrivit, când suntem singuri". Sau poate nu l-a găsit încă? Poate a pus săculețul în bagaj pentru acasă? Da, asta trebuie să fie. E genul de experiență pe care o păstrezi pentru confortul propriului cămin.

* * *

Timpul a trecut. O săptămână. Două. În liceu, lucrurile au rămas la fel de statice ca o fotografie veche. Ioana îmi zâmbea pe holuri, dar era același zâmbet pe care îl oferea și portarului.

Până într-o marți, când m-am dus pe la Costi să-i returnez un curs de istorie pe care, evident, nici nu-l deschisese.

Camera lui este, surprinzător, liniștită. Nu se aude muzică rock, nu se aud explozii din jocuri video. Nu mai jonglează cu portocale.

Costi e la birou, uitându-se pe geam la o pisică ce încearcă să escaladeze un gard.

– Mihai, omule... bine că ai venit. Trebuie să-mi descarc sufletul, zice el fără să se întoarcă.

Se ridică încet. Are o privire pe care nu am mai văzut-o la el: o combinație de evlavie și o seriozitate aproape înfricoșătoare.

– M-am hotărât. Gata cu jocurile. Gata cu copilăriile. Vreau să mă fac mai serios, așa ca tine. Vreau să fiu un bărbat adevărat pentru ea. Și după BAC să mă așez la casa mea.

Pufnesc în râs, așezându-mă pe scaunul lui de gaming.

– Costi, ce casă? Ai 19 ani. Singura ta proprietate e o bicicletă cu o roată strâmbă și un cont de Steam. Despre ce vorbești?

– Vorbesc despre viitor, Mihai! exclamă el, întorcându-se brusc. O să muncesc la vară. O să fac tot ce trebuie. O să o fac soția mea. Ea e aleasa.

Simt cum un val de frig îmi urcă pe șira spinării. Există doar o singură persoană în cercul nostru care ar putea provoca o asemenea reacție de „convertire" la un personaj ca el.

– Cine, Costi?

– Ioana, Mihai. Ioana e femeia vieții mele.

Am simțit cum tot oxigenul din cameră dispare. E ca și cum cineva m-ar fi lovit cu o scândură în moalele capului.

– Tu... și Ioana? Costi, ești nebun? Nu aveți nimic în comun. Tu ești haos, ea e ordine. Tu ești zgomot, ea e tăcere. Ea e poezie, tu ești… tu. Cum ai ajuns tu la concluzia asta?

Costi zâmbește. Un zâmbet plin de o superioritate bizară, care mă scoate din minți.

– Așa credeam și eu, că e prea sus pentru mine. Dar la ziua ei, la cabană, mi-a dat un semn. Nu un semn, Mihai, mi-a dat o provocare! Mi-a deschis poarta spre inima ei într-un mod pe care numai o femeie cu adevărat profundă îl poate face.

Inima îmi bubuie în urechi. Bum-bum. Bum-bum. Bum-bum.

– Ce semn, Costi? Spune-mi exact ce s-a întâmplat.

– Păi, fi atent, eram sâmbătă noaptea pe hol. Eram transpirat, alergasem prin zăpadă, miroseam a fum de la grătar, știi și tu cum sunt eu, trăiesc viața la maxim. Și ea iese din camera ei. Se oprește, se uită la mine de sus până jos, strâmbă puțin din nas - așa, finuț - și îmi zice: „Costi, ești un nespălat. Chiar ai nevoie de o schimbare radicală. la asta și fă ceva cu tine". Și mi-a pus în mână un săculeț cu sare de baie. Lavandă, Mihai!

Simt că mă prăbușesc. Scaunul de gaming pare să se scufunde în podea.

– Și... ce-ai făcut? întreb, deși știu răspunsul. Știu fiecare si-la-bă a răspunsului.

– Păi am mers în baie! Mi-am zis: „Costi, dacă zeița vrea să fii curat, te cureți!". Am umplut vechitura aia de cadă, m-am băgat în apă - deși abia aveam loc de genunchi - și am turnat toată sarea aia. Mirosea ca în raiul fetelor, jur! Și când s-a golit săculețul, ce crezi că am găsit pe fundul căzii?

Închid ochii. Vreau să dispar. Vreau să mă transform într-un atom și să plutesc departe de camera asta.

– Un bilet, zic eu cu o voce care nu mai seamănă cu a mea.

– Un bilet! strigă Costi, lovind masa cu palma. Un mesaj secret, pus acolo special pentru mine, știind că eu o să fiu cel care îl găsește.

– Costi... spune-mi exact ce scria pe biletul ăla. Mai zi-mi o dată. Cuvânt cu cuvânt.

Costi se îndreaptă de spate, își pune o mână pe piept și recită cu o voce tremurândă de emoție:

– "Ioana, îmi place foarte mult de tine. Te iubesc."

Urmează o tăcere atât de lungă încât cred că timpul s-a oprit în loc. Privesc peretele plin de postere cu trupe de care mie nici nu-mi pasa. Privesc portocalele de sub dulap. Și apoi, dintr-odată, un râs amar, un hohot care mă doare fizic, a început să-mi iasă din piept.

– Ce ai, mă? Te-ai scrântit? se uită Costi la mine, vizibil jignit. E un moment solemn, omule!

– Costi... idiotule! îi zic printre hohote de râs isteric. Tu ești analfabet? Tu nu vezi ce scrie acolo? Scrie „Ioana, îmi place foarte mult de tine". Scrie „Ioana"! Subiectul propoziției este Ioana! Cum poți să crezi că biletul e pentru tine dacă pe el scrie numele ei?

Costi mă privește de sus, cu o milă atât de autentică încât mă face să mă simt eu cel nebun. Se așază pe marginea patului și îmi pune o mână pe umăr, ca unui pacient de la psihiatrie.

– Ah, Mihai... prietene... ești atât de limitat de logica asta a ta de matematician provincial. Tu chiar nu înțelegi? E o strategie! Femeile nu sunt ca listele tale cu „bifat" și „nebifat".

– Ce strategie, Costi? E un nume! Numele ei!

– Exact! Ea a scris numele ei ca să-mi arate ce vrea să audă de la mine! Mi-a dat biletul ca pe un șablon. E ca și cum mi-ar fi spus: „Uite, Costi, astea sunt cuvintele pe care trebuie să mi le spui tu mie”. Mi-a dat numele ei pentru că vrea ca eu să o posed, să o fac a mea. E o invitație la dragoste, ambalată într-o critică despre igiena mea personală. E genială, Mihai! E de o profunzime pe care tu, cu tabelele tale, n-o s-o atingi niciodată.

Încetez să mai râd. Mă uitat la el și văd o certitudine absolută. Nu e nicio fisură în nebunia lui.

– Se vede că nu te pricepi deloc la femei, continua el, ridicându-se și începând să caute o cămașă curată prin mormanul de haine. Tu crezi că dragostea e o tranzacție clară. Dar dragostea e mister. E un săculeț cu sare dat pe un hol întunecat. E un bilet cu numele ei găsit sub apă.

Mă ridic în tăcere. Îmi strâng agenda. Tot efortul meu, toată planificarea mea chirurgicală, fusese transformată de Ioana într-o metodă de a scăpa de un miros neplăcut, iar de Costi într-o profeție romantică.

– Da, Costi, șoptesc eu în pragul ușii. Ai dreptate. Nu mă pricep deloc la femei.

Ies din cameră în timp ce el începe să fredoneze un marș nupțial, falsând groaznic.

Merg pe jos până acasă, prin aerul rece de martie. În minte îmi răsună cuvintele lui: „E o strategie”. Poate că viața chiar e un haos pe care nicio listă nu-l poate îmblânzi. Sau poate că, uneori, lavanda pur și simplu nu e de ajuns.

Poate ar trebui să mă apuc de jonglat cu portocale. Se pare că e o metodă mult mai sigură de a obține ce vrei.

Gabriel Moldovan propune o proză speculativă de o intensitate cinematică, în care granița dintre om și mașină se dizolvă într-un schimb comercial de ani și experiențe. Prin narațiunea sa, autorul chestionează valoarea „cicatricilor” noastre în fața unei lumi obsedate de optimizare. Stilul său este unul dinamic, punctat de momente de tensiune acută, unde GPS-ul devine un personaj cu „satisfacție crudă”, iar trecutul se șterge ca un fișier corupt. Pentru Gabriel Moldovan, literatura este spațiul în care algoritmul eșuează, lăsând personajul într-un „Nicăieri” geografic și existențial, forțând cititorul să mediteze la ce mai rămâne din noi atunci când timpul devine o monedă de schimb.

Santo Domingo del Mar – Claudia

Ileana RACOVICEANU
Sibiu / SB

Sunt Claudia Blanco, de vârstă și origine incerte. Cele văzute și trăite mă fac bătrână; nevăzutele și netrăitele mă țin într-un timp despre care nu pot să spun că trece sau că stă.

Originea...

Tata era un pescar arogant, bețiv și incapabil să simtă ceva. Știam însă când simțea unul dintre lucrurile acelea care curgeau în mine, cald, pe dinăuntru. Pentru că atunci lacrimile lui începeau să curgă pe dinăuntru, cum îmi curgeau mie mucii, și nu pe dinafară, ca tuturor celorlalți. Vocea i se schimba într-un fel de chițăit-grohăit. Atunci începea să se apere: își dregea glasul, tușea. Îl ajuta și faptul că fuma mult. De multe ori l-am prins „scăpând” așa. Își dregea glasul, își aprindea o altă țigară, scuipa sau scotea un sunet scârbos, doar ca să scape.

Era un om rău, nu pentru că mă bătea, ci pentru că nu m-a învățat nimic, nici măcar să înot. Și pentru că, la deschiderile de an școlar, se uita cu jind la profesoarele mele, care îi răspundeau cu dispreț. Ce dialoguri din priviri erau acolo și cât plăteam pentru ele peste an! Cu câteva zile înainte de a muri, nu m-a mai cunoscut. A crezut că sunt soră-sa, cu care nu mai vorbise de ani buni. Era mort de beat. Probabil că se simțea vinovat, deși asta este mai degrabă ceva ce aș fi simțit eu în locul lui.

Mama a fost tot timpul obsedată de el. I-a făcut un număr infinit de copii, pe care i-a lăsat apoi să crească precum florile câmpului — mai cu o palmă, mai cu o adiere de vânt. De ea nu mi-era frică. Am încercat multă vreme să înțeleg de ce nu mă iubește, de ce m-a dat așa de ușor, de ce a lăsat să crească între noi atâta timp.

Am fost furioasă pe ea toată viața! De ce și cum putuse să trăiască fără să mă cunoască? Îi crescuse, peste ani, un fel de frică-respect. Eram o străină care îi era tot timpul datoare cu ceva. Dar nu era nicio cale să îmi plătesc datoria; tot timpul dobânda devenea mai mare și mai mare. Pe urmă, când am simțit că i se apropie sfârșitul, am vrut să facem pace, dar ea, încă o dată, a simțit nevoia unei ultime victorii.

Am înțeles. Ca să mă apăr în felul meu, am vrut să cunoască un om pentru care eu eram o lumină minunată. Și omul i-a spus asta. Apoi am plâns și am crezut că înțelesese ceva.

Îi spusesem: „Mama, mai știi când mă spălai pe cap, în lighean, cu ceai din frunze de nuc? Povesteam și râdeam, vorbeam despre aproape tot ce, altfel, nu aveam când să-ți spun. Au fost singurele mele clipe bune cu tine!”

Nu m-a crezut; aproape că i s-a părut că glumesc. Nu a găsit necesar să îmi spună care era amintirea ei preferată cu mine.

Într-o zi, un alt om mi-a spus: „Uită-te la copaci. Așa cum stau ei cu picioarele pe pământ și cu capul în nori, așa ar fi bine să fim și noi: nu într-o luptă continuă cu Dumnezeu și cu Dracul, ci având grijă ca inima noastră să rămână la mijloc, cu încredere, între pământul și cerul dinăuntrul nostru!”

Iubesc mirosul frunzelor de nuc și iubesc toți nucii din lume. Dar mai ales pe aceia din Santo Domingo del Mar, cei care acum cresc de capul lor sau în capul meu, nu mai știu. În câteva secunde, altcineva i-a spus mamei un lucru pe care ea ar fi trebuit să îl vadă și să îl știe singură.

De-aia cred că noi, cele care creștem fără să fi fost mare lucru pentru mamele noastre, dacă avem foarte mult noroc, ajungem la școala unde există șansa să apară cineva care vede în noi o lumină minunată.

Dar asta este posibil doar în Santo Domingo del Mar, singurul loc în care fulgii de zăpadă cresc între cerul și pământul fiecăruia.

(Din „Santo Domingo del Mar”, în lucru)

Proza **Ilenei Racoviceanu** se distinge printr-o maturitate a observației care depășește coordonatele timpului liniar. În universul din Santo Domingo del Mar, autoarea explorează condiția copilului crescut „ca florile câmpului”, filtrând trauma prin prisma unei înțelegeri filozofice a echilibrului dintre pământ și cer. Scrisul său este marcat de un ritm sacadat, confesiv, pendulând între furia acumulată și dorința de reconciliere. Ileana Racoviceanu reușește să creeze un spațiu literar unic, unde experiența personală devine universală, vorbind despre șansa salvării prin ochii celor care pot vedea în noi o „lumină minunată”.

Foamea clovneriei

Denis MURARESCU

Cls a X-a, Liceul teoretic "Iulia Hașdeu" - Lugoj / TM

Agățarea coifurilor în cuierele din apropierea antreului și coiful strâns de pe capul junelui sărbătorit erau absurde. Familia, îmbătrânită de dominanța trudei acumulate încă din zilele tinereții, când se muncea triumfător, avea o stare exaltată vizionând mișcările bufonești prin care junele se manifesta. Între timp, paharele de pe măsuța de sticlă se goleau și se umpleau într-o continuă succesiune. Cu cât fiecare clovnerie a junelui devenea mai reușită, cu atât camera plină de rude își continua freneziile ridicole și abstracte. Mama îi zâmbea fals, privindu-i corpul tânăr în mișcare.

Trecând anii, stirpea s-a împuținat. Odată cu pieirea ei, „junele", devenit adult, împreună cu clovneriile sale, a ajuns într-un univers de prisos. Acest univers a fost cu adevărat găsit, bineînțeles, odată cu decesul mamei.

Cum nu mai putea rămâne în casa părintească, plecă imediat, trecând prin multe orașe și ajungând într-un loc care îi stârni nostalgia după vechea locuință. Noaptea-i lungă, dar asta nu e o problemă, pentru că felinarele ard neîncetat și luminează fiecare colț din apropierea circului. Acesta este situat pe un mal imens, unde tobele bat continuu în timpul programului, tulburând râul.

În prima zi de când se afla la circ, își făcuse așternut în fânul unor măgari și armăsari. În următoarele zile, își începe programul de bufonerie. Sărea, se rostogolea, gesticula, mima anumite animale — ceva tipic pentru un clovn ieftin. Amintirile cu familia lui îl îndeamnă să joace, reînviind spiritul căminului de demult. De fapt, ele îi aduc doar o masă de o calitate mai promițătoare și un somn mai bun pe așternutul rugos.

Într-o dimineață, spre surprinderea tuturor, doamna administrator a circului făcea o inspecție a locurilor destinate spectatorilor. „Adultul" nostru, trudit de toată această tânjeală neconcludentă și de aceste clovnerii copilărești, ia o decizie riscantă. Mai exact, și-a propus demisia, sperând să își găsească adevărata cale.

Se află față în față cu doamna administrator.

— Bună dimineața. Mă numesc Cain Narr. ...

Și-a lăsat costumul frumos împăturit pe unul dintre scaunele spectatorilor și a ieșit din cort. Avea un nasture desfăcut care lăsa să i se vadă pieptul. Pielea-i era încă tânără și urma să îndure cicatricile viitoarelor munci.

În universul literar propus de **Denis Murărescu**, viața este o scenă pe care personajele joacă adesea roluri scrise de alții. Prin textul „Foamea clovneriei", autorul analizează declinul unei stirpe și singurătatea adultului care încearcă să dea un sens nou „mișcărilor bufonești" ale tinereții. Stilul său este caracterizat printr-o precizie chirurgicală a observației și o capacitate remarcabilă de a crea atmosferă, reușind să extragă dintr-un decor de circ o meditație profundă despre demnitate, moștenire și curajul de a părăsi „cortul" confortabil al iluziilor.

Magia de pe pereți

Alina PĂDURARIU

Lugoj / TM

Intru pe ușă cu ochii plini de speranță. De jur împrejur văd, în loc de pereți, peisaje și frânturi colorate din lucruri pe care deja le știu. Nu-mi dau seama de unde. De fiecare dată când clipesc, imaginea se schimbă. Dacă stau cu ochii larg deschiși, fără să clipesc, imaginea devine din ce în ce mai luminoasă. E una cu mine.

Mă teleportez.

Strada îngustă, cu pietre cubice, e raiul nostru. Al meu și al Emmei. Zilnic ne oferă locul în care vrem să fim. Azi e „Parisul" nostru. Facem un turn din pachetele de „Snagov" de la tata, ne împopoțonăm cu fardurile mamei și ne îmbrăcăm la ultima modă pariziană. Rochița lila îmi vine până la glezne, dar cu o curea pot să spun că e exact ce am vrut! Cea bordo o ia Emma. Ea e mai înaltă, îi vine perfect. Umbrelușele ne feresc de soarele dogoritor. Povestim despre cum va fi. Chicotim.

Închid ochii. Clipitul scurt îmi fură un surâs.

Sunt pe scenă. Prima mea prestație cu public. Părinții, clar. Că tot spuneam eu că vreau să devin „superstar"! „Săniuța fuge" e melodia pe care am extras-o din căciula lui Moș Crăciun. Voiam să fiu magul care aduce aurul, dar fiecare cu norocul lui. Măcar încheiam spectacolul. Toată lumea mă va ști. Cânt cu voce tare și cu voioșie!

P.S.: După spectacol mergem la Macul Roșu! Au niște prăjituri de nu le poți rezista!

Clipesc din nou.

Marius scrie ceva pe un bilețel. E ora de mate. Lui nu-i place deloc; în schimb, e bun la română. Îi place să scrie povești. Împachetează bilețelul și îl trimite spre mine. Avionul aterizează lângă banca mea. Doamna Gina îl interceptează. Marius transpiră. E roșu până în vârful urechilor.

Doamna Gina citește bilețelul în fața clasei: „Frumusețea ta e ca o propoziție bine scrisă: are sens, ritm și nu-i lipsește nimic."

Clasa izbucnește în chicoteli. Eu simt cum îmi iau foc obrajii și mă afund mai tare în bancă, de parcă aș vrea să dispar sub manualul de matematică. Doamna Gina ridică sprânceana stângă, semn clar că urmează ceva serios.

– Marius, văd că metaforele ți-au ieșit mai bine decât exercițiile de la paginile 45–46, spune ea ferm, dar și cu o tandrețe ce pare o aprobare tacită a gestului. Cu aceeași blândețe, presează avionul în manualul meu, zâmbindu-mi complice.

Marius înghite în sec, dar pe colțul gurii i se strecoară un zâmbet mic, vinovat. Nu regretă. Se vede.

– După oră rămâi puțin, continuă doamna, iar acum… să revenim la ecuații.

Ora se târăște ca o broască țestoasă obosită. Creta scârțâie, cifrele se încurcă, iar eu nu mai aud nimic. În capul meu, propoziția lui Marius se repetă, rotundă și caldă, ca o poezie spusă în șoaptă. La pauză, Marius se apropie de banca mea cu pași ezitanți.

– N-am vrut să te pun într-o situație… spune el încet. Doar că … unele lucruri nu pot aștepta până la ora de română.

Zâmbesc.

– Data viitoare, îi șoptesc, scrie-le într-o poveste. Promit să o citesc până la capăt.

N-aș clipi, dar nu mai rezist. De data asta stau cu ochii închiși mai mult de o secundă.

Ușa se deschide. Marius vine de la serviciu, masa e pusă, iar Matei se lasă rugat să poftească la cină. Eu clipesc des, de câteva ori. Picturile de pe pereți, în care portocaliul predomină, sunt de anul acesta. Am început cu roz, apoi

galben, roșu, verde. Portocaliul a venit ca o confirmare. Ca un „da” spus fără ezitare. Ca un răsărit care nu mai cere voie.

Nu mai sunt copil. Dar copilul din mine n-a plecat. S-a așezat într-un colț luminos al sufletului și privește. Uneori desenează. Alteori cântă „Săniuța fuge” în timp ce spal vasele. Se bucură de lucruri mărunte: de mirosul cinei, de râsul lui Matei, de pașii lui Marius prin casă, care nu mai sunt grăbiți, ci siguri.

Clipitul nu mai teleportează. Acum ancorează.

Strada cu pietre cubice s-a transformat în drumuri parcurse la pas, cu grijă. Parisul e uneori doar o cafea băută în liniște, într-o bucătărie mică, dar e suficient. Umbrelușele au devenit planuri. Rochițele – alegeri. Iar curelele care făceau lucrurile să se potrivească sunt, acum, deciziile mele.

Marius nu mai trimite bilețele. Mă privește și știu. Mesajele codate de pe frigider ne conectează la lumea știută doar de noi. Scrie în continuare povești. Despre noi. Despre cum creștem fără să ne pierdem.

Matei mă întreabă ce culoare urmează.

– Albastru, îi spun. Sau poate mov. Vedem noi.

Îmi dau seama că nu mai am nevoie să țin ochii larg deschiși ca să fie lumină. Lumina e, pur și simplu. E magie.

Rugă fierbinte

Culorile privirii tale,
În dimineţile cu-îmbrăţişări fierbinţi,
Mi-aduc în minte note muzicale
Pe care le sculptez şi se transformă-n rugăminţi.

Îţi cer, fără cuvinte banale,
Doar prin atingeri şi prin gândul fin,
Să mă porţi toată ziua printr-ale
tale-artere-emoţionale
Şi să transformi sărutul într-un semn divin.

Doar gândul poate duce această plenitudine de-amor
Şi doar vibraţia inimii-mplinite poate crede
Într-o senzaţie, într-un moment revelator,
Pe care îl purtăm ca o văpaie care arde.

Amurgul, acea clipită răsărită,
Prin îngânarea graţiei cereşti,
Ne regăseşte pe-o orbită infinită
A împletirii serii cu poveşti.

Dialog

Aș vrea să povestim puțin.
Să te întreb cum ne găsești.
Suntem ai lumii călători creștini?
Sau am gustat păcatul prea din plin?

- Mă-ntreb de multe ori, tu Doamne blând
De ce îngădui suferința-n viața mea?
- Să îți arăt că nu ești singur, pribegit
Ci eu pe brațe te conduc în lumea Mea!

- Vreau să te-ntreb, când totul e neclar,
Cum să Te-aud mai bine, dulce dar?
- S-aduci lumină-acolo unde-i mult amar
Să ierți și să iubești cu har.

- Să știi că zilnic eu greșesc
Oare atunci mă poți iubi la fel?
Normal că te iubesc și n-am să te părăsesc
Atunci când om fiind, devii rebel.

- Nu mi-e totuna să te-ntreb, Tată Ceresc,
dar oare ce vrei de la mine, un simplu om banal?
- Eu nu vreau mult. Vreau ca prin rugăciune și recunoștiință
Și printr-o inimă curată și deschisă, să-ți făurești o cale,
direct către un veșnic ideal!

Nu mai sunt copil

Lumina aurie, plină de-nțeles,
Ce se revarsă din a ta ființă,
Îmi luminează gândul cel cules,
Din cufărul închis cu o cheiță.

Cufărul meu, miroase-a portocală,
Dar și a mosc, santal și rozmarin,
Are arome chiar și de vară tropicală,
Și uneori de grapefruit roșu, dar pelin.

Are și multe culori vii, strălucitoare,
Cum e smaraldul, aurul și chihlimbarul,
Dar și nuanțe de maro sau gri, respingătoare,
Care mă înfășoară ca o mantie, precum fularul.

Gustul de fragi și de vanilie dulceagă,
Asezonat cu-aromă dulce-amăruie
Și cu piper de o iuțeală vagă,
Îmi dă puterea de-a accesa o experiență vie.

Iubesc să fac lumină-n cufărul închis,
Să îl deschid ca să cunoască și alte cufere cochete,
Să-nceapă să cunoască ce i-a fost interzis
Trăind ca o lumină ce răzbate prin perete.

Alina Pădurariu explorează maturizarea ca pe o succesiune de tablouri senzoriale, unde „clipitul” face trecerea de la jocul inocent la ancorarea sigură în prezent. Între metafore florale și arome de nuc, scriitura sa pendulează între dorința de aventură și liniștea sacră a regăsirii, demonstrând că magia rezidă în acceptarea propriei lumini.

Maria IUTEȘ
Colegiul Național „Mihai Eminescu”, clasa a XI-a A - Ceahlău / NT

Cutia de stejar

Sub cerul plin de zgomot și pași rătăciți,
Oamenii se pierd printre ani risipiți,
Râsul e mască și dorul e jar,
De multe ori muncim în zadar.

Cui îi pasă de sicrie când trăiește cu păcat?
Când alergi după nimic, dar te crezi un împărat,
Nu mai speri și ajungi uitat
Iar în sinea ta te crezi un om bogat.

În sicriu… un om banal,
Un nume scris pe-un lemn oval.
A trăit, da’ n-a trăit cu foc,
Și-a murit cum a trăit – încet, pe loc.
N-a spus ce-a simțit, n-a iertat când putea,
A iubit din orgoliu, nu din inima sa.

Și-acum ce-i rămâne? Două cuvinte pe o cruce:
„Odihnească-se-n pace”, ironic și nu foarte dulce.
Viața-i scurtă, ca o clipă dusă de vânt,
Și prea des o irosim pe lucruri ce nu sunt.
Adevărul îl amâni până cade-n uitare,
Iar iubirea… rămâne doar vorbă trecătoare.

Fă tot ce îți place
Atât cât încă mai poți
Căci atunci când va veni cutia ta din stejar,
Vei vrea să știi… că n-ai murit în zadar.

Cerul

Pe cât e cerul de curat,
Pe cât sunt norii, am uitat
Căci brațele viței mi-am tăiat
Căzând în cel mai crunt păcat.

În lacrimile oamenilor triști,
Plini de nevoi
Se aud tot mai tare
Strigătele de război.

Așa e-n lume, de când te naști
Până mori, tot te prefaci
Si când caști ești luat de prost
Gura lumii-i de prisos.

Îți iei bilet low cost
Pân’ la cer, chiar pân’ la lună
Și încerci să ascunzi minciuna
Până mori, pentru totdeauna…

Tot ce agonisim în lume
Sunt doar patimi și nevoi,
Singurele ce vin cu noi
Pân’ la lună și-napoi

În sumbrele sicrie
Zac morți eroii neînfricați
Ce pâinea si-au mâncat
Și au ajuns pietrificați...

Poezia **Mariei Iuteș** este un semnal de alarmă tras în zgomotul asurzitor al cotidianului. Versurile sale, încărcate de o forță morală rară, explorează contrastul dintre „masca râsului” și „jarul dorului”, demascând iluziile pe care ni le construim pentru a fugi de propria finitudine. Cu o viziune ce amintește de temele marilor moraliști, Maria Iuteș ne invită la o introspecție radicală: ce rămâne dincolo de „biletul low-cost” către cer și de agoniseala de-o viață? Lirica sa nu este una a resemnării, ci a îndemnului vital de a trăi „cu foc”, înainte ca tăcerea sicriului de stejar să devină definitivă.

Geta LUPOIU
Toplița / HR

Nunta

Cobori la noi, Stăpâne,
Te așteptăm cu dor,
Noi Te chemăm pe Tine
Să intri în popor.

Ne ducem mai 'nainte,
În vremi demult trecute;
Cuvântul Tău nu minte,
Sunt fapte petrecute.

Când pe pământ, ici jos,
Cu râuri cristaline,
Cu tot ce-i mai frumos,
Se-așternă slăvi divine,

Când Dumnezeu privește
Pământul cel pustiu,
Pe loc se hotărăște
Să facă tot ce-i viu.

El spune cu tărie,
Pe loc înfăptuiește;
În ape-a vrut să fie
Viață ce va crește.

Și-n pământ dă viață,
Viețuitoare, păsări;
A fost o zi măreață,
Privind dincolo de zări.

El a sădit grădina,
Eden ea se numește,
Și-a plămădit țărâna,
Pe Adam îl înfăptuiește.

Pe malul apei, singur,
Sub sălciile pletoase,
Stătea Adam nesigur,
Privind perechi frumoase.

Frumos, gingaș la chip, tăcut,
În liniștea deplin divină,
Dar era trist și Domnul a văzut
Că nu e bine singur să rămână.

El adormi când Eva apăru,
Cu chip frumos și multe gânduri;
Din coasta lui, Stăpânul o făcu,
Să fie împreună pururi.

De atunci s-a hotărât,
Și până azi la noi,
Să-ncheie un legământ,
Acum, aici, aceștia doi.

Un frate, Cristi, vrea acum,
Ca viața lui întreagă,
Să treacă pe-al vieții drum
Cu sora noastră dragă.

lar noi, toți laolaltă,
Prezenți la sărbătoare,
Te implorăm, o, Tată,
Să dai Tu binecuvântare!

Azi stau în fața Ta și-a noastră
Doi tineri, atât de frumoși;
Privind spre bolta albastră,
Sunt tare bucuroși.

De-acum, voi doi pășiți
Pe drumul către cer,
Și-n zilele fierbinți,
Învățător mereu vă fie El.

Apoi, în zilele senine,
Să nu uitați cumva, nicicând:
Mereu spre slăvile divine
Să fie-al vostru gând.

Cu Dumnezeu de mână,
Să fiți mereu în toate;
Lăsați ca voia Lui să vină
În voi, până la moarte.

Și Te rugăm, Stăpâne mare,
Iubit de Dumnezeu,
Să dai Tu binecuvântare
Peste aceștia doi, mereu.

În cartea celor sfinți,
Ne spune neîncetat:
Ce Tu binecuvânți,
Rămâne binecuvântat!

Geta LUPOIU scrie cu o profundă sensibilitate, îmbinând reflecția spirituală cu lirismul intens și simboluri ce poartă amprenta credinței și a iubirii necondiționate. Vocea sa literară e marcată de recunoștință, speranță și o sinceritate delicată, care transformă experiențele personale în imnuri ale sufletului. Poezia sa pulsează de viață interioară, invocând harul divin, drumul sufletului și bucuria maternă — toate reunite într-un „cântec al inimii" scris cu smerenie și lumină.

Lorena-Ştefania BURCSA
Colegiul Național „Mihai Eminescu”, clasa a XI-a A - Toplița / HR

De astăzi...

Astăzi, nu m-am mai gândit la tine.
Mi-am mâncat porţia din farfurie şi am decis ca
inima să nu îmi mai ascult.

De azi, în suflet îmi e soare...
Iar pe stradă eu nici că te mai salut.

De astăzi, am decis să te las în trecut.
Nu mai tremur când numele eu ţi-l aud
iar la poze şi amintiri n-am să mă mai uit.

De azi, nu mai aduc vorba de tine.
Nu îţi mai apăr numele în faţa prietenilor mei,
Nu mă mai cert cu ei cu pretextul că eu te cunosc
mai bine ca oricine şi că nu eşti aşa cum cred ei...

De astăzi, învăţ să mă iubesc pe mine..
Iar de mâine, Promit că am să reuşesc...

Regăsesc

Te regăsesc în matematică...
La lecţia unde minus şi cu minus fac plus,
Şi mă gândesc cum doi opuşi din sistematică,
Nu formează descompus.

Te regăsesc şi la chimie...
La lecţia despre metale şi nemetale,
Şi mă gândesc cum existam şi-n alchimie,
Dar n-avem legi fundamentale.

Te regăsesc şi la română
Când versuri de Eminescu mai aud
Iar la final de săptămână,
Te regăsesc în fiecare zi, conclud.

Lista

Te trec pe lista de trecut,
Fiindcă în cea a viitorului,
Numele tău n-ar încăpea,
Din cauza dorului.

Te trec pe lista de trecut,
Ştiind că ai să mă vrei,
Trăgând de mine să o luăm de la-nceput,
Dar nu te uiţi în ochii mei.

Lista viitorului mi-e plină
De visele ce ți le spuneam,
De cariera mea de scriitoare,
Și de familia pe care vreau să o am.

*

mi-ai arătat ce e iubirea adevărată
spunându-mi că sunt prima fată
ce vieţii ţi-a adus culoare
ca-ntr-o carte colorată

mi-ai spus cum inima ta e spartă
că n-ai să mă laşi de lume uitată
iar eu am crezut că pentru prima dată
voi fi fericită şi-mpăcată

ai încercat să mă înveţi cum să mă comport
dar a fost mult prea devreme
copilă fiind n-am înţeles
că viaţa e plină de probleme

dar în anii ce-au trecut
schimbându-mă la fel ca lumea
am priceput tot ce ai vrut
să-mi explici din totdeuna

Lorena-Ştefania Burcsa scrie dintr-o necesitate vitală de a ordona haosul interior. Poezia sa este un act de curaj și o declarație de independență față de trecut. Pendulând între nostalgiile vârstei și dorința asumată de a-și construi un destin literar, autoarea ne propune o lirică a contrastelor: acolo unde matematica eșuează în a explica absența, intervine metafora. Lorena nu scrie doar despre iubire, ci despre procesul terapeutic de a învăța să se iubească pe sine, oferind cititorului o experiență autentică, în care „trecutul” devine doar o lecție bine învățată la școala vieții.

Concurs Național de Poezie și Proză Scurtă

„Prin cuvinte, înainte” – Ediția I, 2026

Biblioteca Municipală „George Sbârcea” Toplița invită iubitorii de literatură să participe la Concursul Național de Poezie și Proză scurtă „Prin cuvinte, înainte”, un eveniment dedicat celor care cred în puterea cuvântului de a uni oameni, emoții și locuri.

Cine poate participa?

• Autori cu vârste între 15 – 25 ani
• Autori cu vârste între 26 – 55 ani
Perioada de înscriere:
25 martie – 15 aprilie 2026

Condiții de trimitere:

Trimite un document Word care să conțină:
• titlul lucrării
• numele autorului
• localitatea
• vârsta
• un scurt CV literar
• date de contact (telefon și e-mail)
Format: Times New Roman 12, spațiere 1,5

Etapa finală:

Lectură publică - Invitat autor si editor de talie națională
Festivitatea de premiere și lectură publică a textelor câștigătoare –
Rezultatele vor fi publicate pe:
• www.TOPLITERA.ro
• pagina de Facebook a bibliotecii

Prin acest concurs ne dorim să descoperim și să promovăm noi voci literare și să construim o comunitate culturală activă în jurul literaturii române.

Cum te înscrii?

Trimite textele tale pe e-mail la:
bibliotecatoplita@yahoo.com
cu mențiunea: „**Pentru concursul Prin cuvinte, înainte**”
Tema: „**O zi stranie**”

Premii:

• Premiul I, II, III pentru fiecare secțiune
• Diplome
• Cărți oferite bibliotecii
• Publicarea textelor premiate într-o antologie literară / revistă realizată în colaborare cu edituri din țară
• Alte surprize

Secțiunile concursului:

Poezie
•3-5 poezii originale, nepublicate (maximum 7 pagini în total)
• În limba română, cu diacritice

Proză scurtă
• 1 lucrare originală
• Maximum 4 pagini

Jurizare:

• 20 aprilie – 27 aprilie 2026
• 15 mai – 27 aprilie 2026
Afișarea rezultatelor finale:
27 aprilie 2026

PARTENERI:

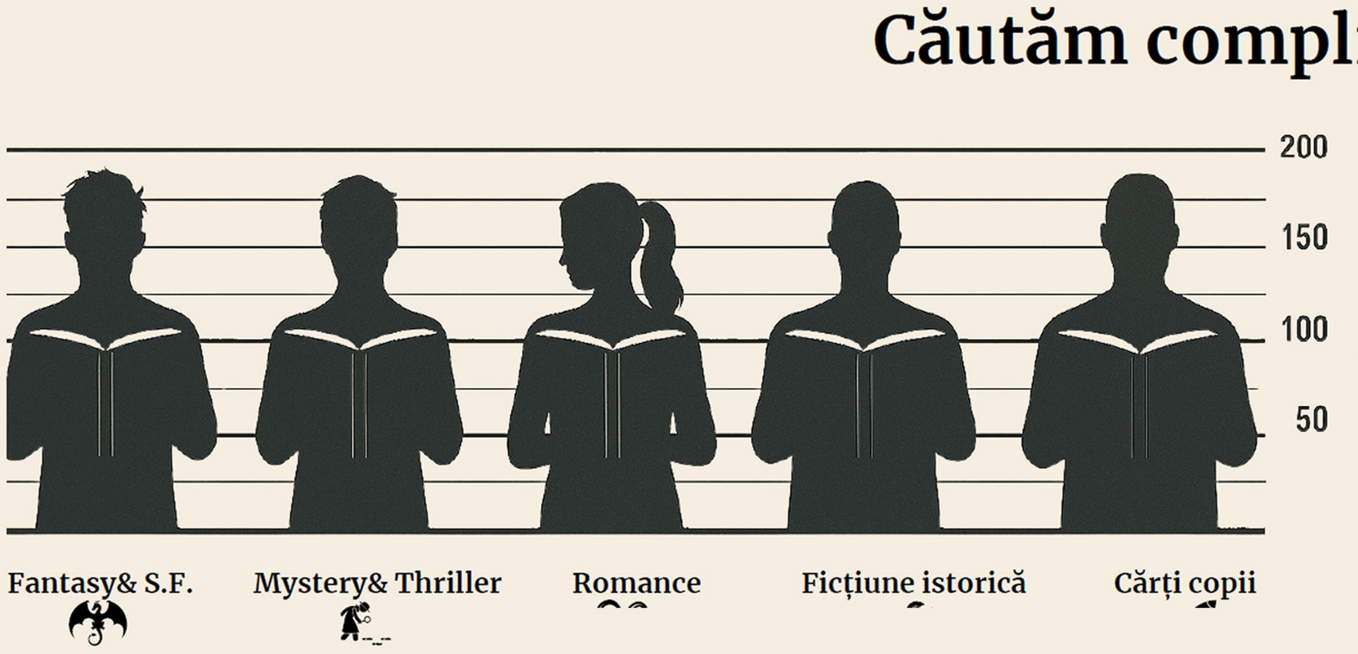
Book Forge

FANTOMAS

Scrie. Trimite. Inspiră.
Pentru că uneori, prin cuvinte mergem mai departe.

CITITORI ÎN SERIE

Căutăm complici

Romane care te prind.
Autori care merită văzuți.
Ediții create cu grijă pentru cititori care vor mai mult decât o copertă frumoasă.

Descoperă universul BookForge

BookForge.ro

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „GEORGE SBÂRCEA”

Primăria TOPLIȚA

Echipa redacțională:

Editor: **Viorica Macrina** LAZĂR

Asistent Editor: **Ligia** CĂTINEAN

Design & Tehnoredactare: **Vasile** MOLDOVAN

www.toplitera.ro

Editat și tipărit de:
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „GEORGE SBÂRCEA” TOPLIȚA
ISSN: 2537-1606; ISSN-L 2537-1606
2025

Contact și info: **toplitera@yahoo.com**